

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 8 października 1982 r.

Nr 31

TRESC:

Poz.:

USTAWY:

213 — z dnia 16 września 1982 r. zmieniająca ustawę o wykonywaniu i organizacji rzemiosła	565
214 — z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych	572
215 — z dnia 16 września 1982 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	579

213

USTAWA

z dnia 16 września 1982 r.

zmieniająca ustawę o wykonywaniu i organizacji rzemiosła.

Art. 1. W ustawie z dnia 8 czerwca 1972 r. o wykonywaniu i organizacji rzemiosła (Dz. U. z 1977 r. Nr 4, poz. 20) wprowadza się następujące zmiany:

1) preambuła ustawy otrzymuje brzmienie:

„W celu zwiększenia przez rzemiosło, będące trwałym elementem socjalistycznej gospodarki, zaspokajania potrzeb społecznych poprzez lepsze wykorzystanie jego możliwości gospodarczych i zapewnienia rzemiosłu jednolitych z innymi jednostkami drobnej wytwórczości warunków działania i rozwoju, a także w celu wzmocnienia samodzielności i samorządności organizacji rzemieślniczych oraz dalszego wzrostu rangi i godności zawodu rzemieślniczego stanowi się, co następuje:”;

2) w art. 1:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzemiosłem w rozumieniu ustawy jest zawodowe wykonywanie we własnym imieniu przez osobę fizyczną lub osobę prawną, nie będącą jednostką gospodarki uspołecznionej, gospodarczej działalności wytwórczej i usługowej.”;

b) w ust. 2:

— pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) działalności handlowej i gastronomicznej”;

— pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) usług w zakresie projektowania w budownictwie, z wyjątkiem świadczenia tych usług przez osoby wykonujące rzemiosło budowlane i posiadające pozwolenie na działalność zawodową w zakresie projektowania w budownictwie”;

— pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) działalności wydawniczej, fonograficznej oraz poligraficznej, z wyjątkiem działalności w zakresie małej poligrafii dla celów handlowych i reklamowych”;

c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Ustawa nie dotyczy także, z wyjątkiem art. 6, 13 i 15 ust. 2, działalności objętej przepisami o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne.”;

d) dotychczasowy ust. 3 otrzymuje oznaczenie ust. 4 i następujące brzmienie:

„4. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Rzemiosła, może określić w drodze rozporządzenia dalsze rodzaje działalności gospodarczej, których ustawa nie dotyczy.”;

e) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister Kultury i Sztuki, po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Rzemiosła, określa w drodze rozporządzenia zakres i zasady wykonywania w rzemiosle małej poligrafii dla celów handlowych i reklamowych.”;

3) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. Organizacje rzemieślnicze samodzielnie opracowują plany działalności ujmowane szacunkowo w planach społeczno-gospodarczych.”;

4) w art. 3:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzemiosło może być wykonywane przez osobę fizyczną lub osobę prawną posiadającą odpowiednie upoważnienie wydane przez właściwy organ administracji państwowej.”;

b) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Minister Handlu Wewnętrznego i Usług, po porozumieniu z zainteresowanymi ministrami

oraz Centralnym Związkiem Rzemiosła, określa w drodze rozporządzenia:

- 1) zasady oznaczania rodzaju rzemiosła w wydawanych uprawnieniach,
 - 2) rodzaje rzemiosł, których wykonywanie wymaga kwalifikacji zawodowych, stwierdzonych dowodami, o których mowa w art. 7,
 - 3) zasady wykonywania usług kominarskich oraz zasady i tryb wydawania zezwoleń na wykonywanie rzemiosła kominarstwa.
7. Wydanie uprawnienia do wykonywania rzemiosła osobie zatrudnionej w jednostce gospodarki społecznej wymaga przedstawienia pisemnej zgody tej jednostki na uboczne wykonywanie określonego rzemiosła. Uprawnienie podlega cofnięciu w przypadku utraty zgody pracodawcy. Uprawnienia wydaje się wyłącznie na świadczenie usług dla ludności i rolnictwa, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach także na świadczenie innych usług oraz na wytwarzanie wyrobów.”;

5) art. 4—6 otrzymują brzmienie:

Art. 4. 1. Potwierdzenie zgłoszenia wykonywania rzemiosła wydaje się, jeżeli przedmiotem działalności ma być świadczenie usług, wytwarzanie artykułów przeznaczonych na zaopatrzenie rynku oraz wyrobów o charakterze regionalnym, pamiątkarskim lub artystycznym.

2. Potwierdzenie zgłoszenia wykonywania rzemiosła wydaje się na wniosek jednej osoby fizycznej lub dwóch osób fizycznych, jeżeli zamierzają one wykonywać rzemiosło na podstawie zawartej na piśmie umowy spółki.

3. Nie można odmówić wydania potwierdzenia zgłoszenia wykonywania rzemiosła, chyba że:

- 1) wniosek nie odpowiada warunkom określonym w ust. 1 i 2,
- 2) miejsce wykonywania rzemiosła lub stan zakładu, w szczególności pod względem technicznym i sanitarnym, nie odpowiadają wymogom określonym w odrębnych przepisach,
- 3) wnioskodawca nie przedstawi dowodu posiadania wymaganych kwalifikacji zawodowych,
- 4) wnioskodawcy cofnięto w okresie ostatnich trzech lat uprawnienie do wykonywania rzemiosła.

4. Minister Handlu Wewnętrznego i Usług, po porozumieniu z Centralnym Związkiem Rzemiosła, może określić w drodze rozporządzenia rodzaje rzemiosł, które mogą być wykonywane wyłącznie po wydaniu zezwolenia na wykonywanie rzemiosła.

5. Potwierdzenie zgłoszenia wykonywania rzemiosła uprawnia do zatrudnienia:

- 1) członków rodziny pozostających z osobą wykonującą rzemiosło we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 2) jednego pracownika,
- 3) dwóch czeladników lub absolwentów szkoły zawodowej przez okres dwóch lat po zdaniu egzaminu czeladniczego lub ukończeniu szkoły zawodowej,
- 4) dwóch emerytów lub rencistów.

6. Osoby posiadające, stosownie do przepisów o nauce zawodu w rzemieślniczych zakładach pracy, uprawnienia do szkolenia uczniów mogą zatrudniać uczniów w liczbie dopuszczonej przez te przepisy.

7. W uzasadnionych gospodarczo i społecznie przypadkach organ, który wydał potwierdzenie zgłoszenia wykonywania rzemiosła, może zezwolić osobom posiadającym to uprawnienie na okresowe zatrudnienie większej niż wymieniona w ust. 5 liczby pracowników.

Art. 5. 1. Zezwolenie na wykonywanie rzemiosła może być wydane jednej lub więcej osobom fizycznym zamierzającym wykonywać rzemiosło na podstawie zawartej na piśmie umowy spółki albo osobie prawnej.

2. Zezwolenie na wykonywanie rzemiosła uprawnia do zatrudnienia przez osoby fizyczne wykonujące rzemiosło członków ich rodzin pozostających z nimi we wspólnych gospodarstwach domowych.

3. Zezwolenie na wykonywanie rzemiosła uprawnia do zatrudnienia:

- 1) do piętnastu pracowników,
- 2) do dwóch czeladników lub absolwentów szkół zawodowych przez okres dwóch lat po zdaniu egzaminu czeladniczego lub ukończeniu szkoły zawodowej,
- 3) do dwóch emerytów lub rencistów,
- 4) pracowników nie zatrudnionych bezpośrednio przy wykonywaniu rzemiosła, w szczególności zatrudnionych przy sprzedaży wyrobów, przyjmowaniu zleceń na usługi, utrzymywaniu czystości, prowadzeniu kasy i księgowości, kierowców i konwojentów,
- 5) uczniów w liczbie dopuszczonej przez przepisy o nauce zawodu w rzemieślniczych zakładach pracy.

4. Organ wydający zezwolenie na wykonywanie rzemiosła może na wniosek zainteresowanej osoby wyrazić zgodę na zatrudnienie większej niż wymieniona w ust. 3 liczby osób, jeżeli zwiększenie zatrudnienia uzasadnione będzie w szczególności ze względu na rodzaj rzemiosła, istniejące zapotrzebowanie na dane wyroby, usługi lub nadwyżki siły roboczej na danym terenie.

5. Organ wydający zezwolenie może wyrazić zgodę na zatrudnienie przez rzemieślnika osób na podstawie umowy o pracę nakładczą w ramach wielkości zatrudnienia, o której mowa w ust. 3. Do osób tych stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 303 § 1 Kodeksu pracy.
6. Właściwość organów administracji państwowej w zakresie wydawania zezwoleń na prowadzenie prac geologicznych oraz trybu wydawania tych zezwoleń określają odrębne przepisy.

Art. 6. Wydania zezwolenia na wykonywanie rzemiosła można odmówić:

- 1) osobie, która została skazana prawomocnym orzeczeniem sądu za przestępstwo zaboru mienia, spekulacji lub inne przeciwko mieniu, jeżeli z charakteru przestępstwa wynika, że prowadzenie przez tę osobę zamierzonej działalności gospodarczej mogłoby zagrozić interesowi społecznemu,
- 2) jeżeli miejsce wykonywania rzemiosła lub stan zakładu, w szczególności pod względem technicznym lub sanitarnym, nie odpowiadają wymogom określonym w odrębnych przepisach,
- 3) osobie, której w ostatnich trzech latach cofnięto uprawnienie do wykonywania rzemiosła,
- 4) jeżeli wydanie zezwolenia mogłoby godzić w ważny interes Państwa.”;

6) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Centralny Związek Rzemiosła, po uzgodnieniu z Ministrem Oświaty i Wychowania, określa zasady powoływania komisji egzaminacyjnych, ich skład, sposób przeprowadzania egzaminów, wzory dyplomów i świadectw oraz wysokość opłat egzaminacyjnych.”;

7) w art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Siedziba zakładu rzemieślniczego powinna być oznaczona na zewnątrz w sposób widoczny. W oznaczeniu tym należy uwidocznic dokładnie i czytelnie imię i nazwisko osoby wykonującej rzemiosło oraz rodzaj wykonywanego rzemiosła. Oznaczenie zakładu może zawierać także inne informacje określające jego działalność oraz nazwę zakładu. Określenie rodzaju wykonywanego rzemiosła (rzemiosł) może być zamieszczone w formie uproszczonej.”;

8) w art. 15:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoba wykonująca określone rzemiosło może podejmować wszelkie czynności i prace niezbędne do całkowitego wykonania i wykonczenia wyrobu lub wykonania świadczonej usługi oraz ich zbycia. Osoba ta przy wykonywaniu rzemiosła może korzystać z usług innych rzemieślników, spółdzielni rzemieślniczych i innych jednostek gospodarczych oraz zamawiać wykonanie elementów do wytwarzania wyrobów lub świadczenia usług.”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Pełnomocnikiem nie może być osoba skazana za przestępstwa wymienione w art. 6 pkt 1 lub której w ostatnich trzech latach cofnięto uprawnienie do wykonywania rzemiosła.”;

9) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Osoba wykonująca rzemiosło może sprzedawać własne wyroby w miejscu wykonywania rzemiosła, w odrębnych własnych punktach sprzedaży oraz na targach, targowiskach i kiermaszach, a także oferować i wysyłać je lub dostarczać odbiorcom.

2. Minister Handlu Wewnętrznego i Usług, po porozumieniu z Centralnym Związkiem Rzemiosła, określa w drodze rozporządzenia zasady sprzedaży przez osoby wykonujące rzemiosło wyrobów własnych w odrębnych własnych punktach sprzedaży oraz na targach, targowiskach i kiermaszach, a także przez osoby wykonujące usługi do sprzedaży wyrobów obcej produkcji.

3. Osoba wykonująca rzemiosło może upoważnić zatrudnioną przez siebie osobę do zbierania poza zakładem rzemieślniczym zamówień na wyroby oraz zleceń na wykonywanie przez jej zakład usług.”;

10) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Osoba prawna obowiązana jest przed rozpoczęciem działalności wytwórczej lub usługowej ustanowić zastępcę (zastępców) odpowiedzialnego za prowadzenie tej działalności. Organ właściwy do wydania zezwolenia na wykonywanie rzemiosła może odmówić zgody na ustanowienie zastępcą osoby, o której mowa w art. 6 pkt 1 i 3.

2. Jeżeli osoba prawna uzyskała zezwolenie na wykonywanie rzemiosła, do którego wymagane są kwalifikacje zawodowe, jej zastępcą może być ustanowiona jedynie osoba mająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

3. Jeżeli w stosunku do zastępcy osoby prawnej zająd okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 lub ust. 2 pkt 1 i 2, organ administracji państwowej wezwie osobę prawną do niezwłocznego ustanowienia innego zastępcy. Jeżeli osoba prawna nie ustanowi w ciągu miesiąca od dnia otrzymania wezwania nowego zastępcy, organ administracji państwowej może cofnąć zezwolenie na wykonywanie rzemiosła.

4. Rada Ministrów może określić zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby prawne, w szczególności zakres i rodzaj działalności oraz wielkość zatrudnienia.”;

11) w art. 17:

a) w ust. 2:

— pkt 1—3 otrzymują brzmienie:

- „1) została skazana prawomocnym orzeczeniem sądu za przestępstwo zaboru mienia, spekulacji lub inne przeciwko mieniu, jeżeli z charakteru czynu przestępczego wynika, że dalsze wykonywanie rzemiosła przez tę osobę mogłoby zagrozić interesowi społecznemu,
- 2) prowadzi działalność gospodarczą w sposób powodujący uzasadnione skargi na rzetelność wykonywania produkcji lub świadczenia usług, z tym że cofnięcie uprawnienia może nastąpić na wniosek cechu lub z urzędu po porozumieniu z cechem,
- 3) zmieniła w sposób zasadniczy rodzaj wykonywanego rzemiosła lub zmieniła siedzibę zakładu rzemieślniczego, określone w uprawnieniu, bez zgody organu, który je wydał, lub przekroczyła dopuszczalny stan zatrudnienia”.

— dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) zalega przez okres dłuższy niż 6 miesięcy z opiacaniem ostatecznie ustalonych należności podatkowych, składek na ubezpieczenie społeczne lub składek cechowych; cofnięcie uprawnienia z powodu zaległości w składekach cechowych następuje na wniosek właściwego cechu”.

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W uzasadnionych przypadkach na wniosek cechu lub po zasięgnięciu opinii cechu właściwy organ może zamiast cofnięcia uprawnienia orzec zakaz wykonywania rzemiosła przez okres od 3 do 6 miesięcy.”.

c) dotychczasowy ust. 3 otrzymuje oznaczenie ust. 4;

12) w art. 19:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli wykonywanie danego rzemiosła uzależnione jest od posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych, osoba ustanowiona do wykonywania rzemiosła na rachunek spadkobierców powinna posiadać takie kwalifikacje. Przepis art. 15 ust. 3 stosuje się odpowiednio.”.

b) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Jeżeli osoby, o których mowa w ust. 1, nie korzystają ze swoich uprawnień, nie można odmówić wydania uprawnienia innej osobie, która nabyła zakład po zmarłym rzemieślniku lub uzyskała prawo do korzystania z niego. Przepisy art. 3 ust. 4, art. 4 ust. 3 pkt 3 i 4 oraz art. 6 pkt 1 i 3 stosuje się odpowiednio.

6. Nie można odmówić wydania uprawnienia osobie, jeżeli nabyła ona zakład lub uzyskała prawo do korzystania z niego od rzemieślnika, który przeszedł na emeryturę lub rentę, o ile osoba ta co najmniej przez rok była zatrudniona w tym zakładzie. Przepisy art. 3 ust. 4, art. 4 ust. 3 pkt 3 i 4 oraz art. 6 pkt 1 i 3 stosuje się odpowiednio.”.

13) w art. 20:

a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W odniesieniu do osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej organem właściwym do wydawania uprawnień do wykonywania rzemiosła jest terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, właściwy ze względu na siedzibę zakładu.”;

14) w art. 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uprawnienia do wykonywania rzemiosła właściwy organ wydaje po zasięgnięciu opinii cechu, a w razie potrzeby także po zasięgnięciu opinii zainteresowanych organów administracji państwowej.”;

15) w art. 22 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku stwierdzenia wykonywania rzemiosła bez wymaganego uprawnienia, organ wskazany w ust. 1 zakazuje dalszego jego wykonywania, a w przypadku stwierdzenia uchybienia obowiązkom wynikającym z ustawy, wezwie osobę wykonującą rzemiosło do usunięcia tych uchybień w określonym terminie. W przypadku powstania wątpliwości, czy przy wykonywaniu rzemiosła naruszone zostały przepisy o ochronie zdrowia lub życia zatrudnionych lub innych osób albo środowiska, organ wskazany w ust. 1 zawiadomi o tym inspektora pracy lub właściwy organ administracji państwowej.”;

16) w art. 23 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. Samorządными organizacjami rzemieślniczymi są.”;

17) w art. 24:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Cech jest samorządną, społeczno-zawodową i gospodarczą organizacją rzemiosła.

2. Osoby posiadające uprawnienia do wykonywania rzemiosła mają obowiązek należenia do cechu właściwego ze względu na miejsce i rodzaj wykonywanego rzemiosła.”.

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Handlu Wewnętrznego i Usług, w porozumieniu z Centralnym Związkiem Rzemiosła, określa zasady rejestracji cechów.”;

18) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Do zadań cechu należy w szczególności

1) utrzymywanie i podnoszenie godności zawodowej członków,

2) prowadzenie wśród członków pracy społeczno-wychowawczej mającej na celu szerzenie zasad etyki zawodowej oraz prawidłowego i rzetelnego wykonywania rzemiosła.

3) reprezentowanie interesów członków wobec terenowych organów władzy i administracji państwowej, organizacji społecznych i gospodarczych,

- 4) organizowanie pomocy w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych członków i pracowników zakładów rzemieślniczych,
 - 5) popieranie rozwoju technicznego i gospodarczego,
 - 6) rozpatrywanie skarg na działalność członków i wykonywanie związanych z tym kontroli,
 - 7) propagowanie, koordynowanie i nadzorowanie przygotowania zawodowego,
 - 8) sprawowanie kontroli nad przestrzeganiem warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach rzemieślniczych oraz organizowanie szkolenia w tym zakresie,
 - 9) organizowanie działalności socjalnej, kulturalnej i oświatowej dla członków i ich rodzin oraz dla uczniów i pracowników zakładów rzemieślniczych, a także członków ich rodzin,
 - 10) prowadzenie działalności gospodarczej określonej w statucie,
 - 11) dbanie o należyty rozwój i rozmieszczenie zakładów rzemieślniczych, które na danym terenie są szczególnie potrzebne,
 - 12) wykonywanie innych zadań określonych w statucie lub wynikających z przepisów szczególnych.
2. Cechy współdziałają ze spółdzielniami rzemieślniczymi zrzeszającymi członków cechów w sprawach objętych ich zakresem działania."

19) w art. 26 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Statut cechu uchwalany jest przez walne zgromadzenie członków, zgodnie z zasadami ustalonymi przez Centralny Związek Rzemiosła.”

20) w art. 27 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W uzasadnionych przypadkach sąd cechowy może niezależnie od orzeczenia kary wystąpić z wnioskiem o cofnięcie uprawnienia, o wydanie zakazu wykonywania rzemiosła przez okres od 3 do 6 miesięcy lub o pozbawienie prawa szkolenia uczniów.”

21) w art. 28 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Członkowie cechu obowiązani są uiszczać składki członkowskie. Wysokość składek ustala walne zgromadzenie członków cechu. Centralny Związek Rzemiosła ustala zasady, według jakich w ramach składek organizacje cechowe uczestniczą w pokrywaniu potrzeb działalności statutowej izb rzemieślniczych i Centralnego Związku Rzemiosła.”

22) art. 29 i 30. otrzymują brzmienie:

„Art. 29. 1. Spółdzielnie rzemieślnicze jako jednostki gospodarki uspołecznionej są organizowane i działają na zasadach określonych w przepisach prawa spółdziel-

czego, o ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.

2. Spółdzielnie rzemieślnicze zrzeszają na zasadach dobrowolności osoby posiadające uprawnienia do wykonywania rzemiosła. Członkami spółdzielni mogą być również cechy.

3. Dla prowadzenia działalności mającej na celu obsługę potrzeb gospodarczych rzemiosła w kraju oraz w zakresie eksportu i importu mogą być zakładane spółdzielnie rzemieślnicze osób prawnych.

Art. 30. Zadaniem spółdzielni rzemieślniczych jest organizowanie działalności usługowej i wytwórczej rzemiosła, udzielanie pomocy członkom w wykonywaniu ich zadań oraz prowadzenie własnej działalności gospodarczej i społeczno-wychowawczej. Do zadań spółdzielni rzemieślniczych należy w szczególności:

- 1) prowadzenie działalności w zakresie zaopatrywania w środki produkcji,
- 2) organizowanie i prowadzenie zbytu wyrobów oraz świadczenie usług,
- 3) prowadzenie własnej działalności gospodarczej związanej z wypełnianiem zadań statutowych,
- 4) upowszechnianie spółdzielczych form działania rzemiosła,
- 5) prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej wśród członków i pracowników,
- 6) zaspokajanie potrzeb socjalnych pracowników i ich rodzin.”

23) w art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Izby rzemieślnicze są samorządными, społeczno-zawodowymi i gospodarczymi organizacjami rzemiosła.”

24) w art. 32:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do zadań izby rzemieślniczej należy rozwijanie działalności społeczno-gospodarczej rzemiosła i udzielanie mu pomocy oraz nadzór nad działalnością zrzeszonych organizacji, a w szczególności:

- 1) reprezentowanie interesów rzemiosła, cechów i spółdzielni rzemieślniczych wobec terenowych organów władzy i administracji państwowej oraz organizacji społecznych i gospodarczych,
- 2) nadzór nad realizacją zadań statutowych i nad przestrzeganiem przepisów prawa przez zrzeszone organizacje,
- 3) udzielanie wszechstronnej pomocy zrzeszonym organizacjom w realizacji ich zadań statutowych oraz członkom tych organizacji przede wszystkim w formie działalności instruktazowo-doradczej,

- 4) przeprowadzanie kontroli działalności zrzeszonych organizacji,
- 5) czuwanie nad bezpieczeństwem i higieną pracy w zakładach rzemieślniczych,
- 6) czuwanie nad szkoleniem uczniów w zakładach rzemieślniczych i otaczanie ich opieką oraz utrzymywanie współpracy z terenowymi organami administracji państwowej stopnia wojewódzkiego w zakresie szkolenia w zasadniczych szkołach zawodowych i ośrodkach kształcenia zawodowego,
- 7) przeprowadzanie egzaminów czeladniczych i mistrzowskich oraz innych egzaminów kwalifikacyjnych, jak również podnoszenie kwalifikacji zawodowych rzemieślników,
- 8) organizowanie i prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej, socjalnej, kulturalnej i oświatowej,
- 9) szerzenie i rozwijanie spółdzielczych form gospodarowania w rzemiośle,
- 10) powoływanie rzeczoznawców do wydawania opinii w zakresie spraw dotyczących rzemiosła,
- 11) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów szczególnych oraz uchwał organów Centralnego Związku Rzemiosła.",

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W odniesieniu do uchwał walnych zgromadzeń — w przypadkach wskazanych w ust. 2 — izbie rzemieślniczej służy prawo zawieszania wykonania tych uchwał. Zawieszenie uchwały może nastąpić w ciągu czterech tygodni od dnia powzięcia o niej wiadomości. W takim przypadku, w terminie 7 dni od daty zawieszenia uchwały walnego zgromadzenia, należy zgłosić wniosek do Centralnego Związku Rzemiosła o uchylenie tej uchwały. Zarząd Centralnego Związku Rzemiosła obowiązany jest w terminie czterech tygodni od otrzymania wniosku podjąć uchwałę o utrzymaniu w mocy lub uchyleniu uchwały walnego zgromadzenia. Od tej decyzji przysługuje odwołanie do Krajowej Rady Rzemiosła.”;

25) w art. 33:

a) w ust. 1:

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) zjazd delegatów”;
- pkt 4 skreśla się,
- dotychczasowy pkt 5 otrzymuje oznaczenie pkt 4,

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

- „4. Centralny Związek Rzemiosła ustala zasady, jakim powinny odpowiadać statuty izb rzemieślniczych.
5. Statut izby rzemieślniczej uchwalany i zmieniany jest przez zjazd delegatów. Statut wymaga stwierdzenia przez Centralny Związek Rzemiosła jego zgodności z zasadami, o któ-

rych mowa w ust. 4, oraz zarejestrowania przez terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, właściwy dla siedziby izby rzemieślniczej. Zasady rejestracji określa Minister Handlu Wewnętrznego i Usług, w porozumieniu z Centralnym Związkiem Rzemiosła.”;

26) w art. 35 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zasady powoływania i prowadzenia zakładów, o których mowa w ust. 1, ustala Centralny Związek Rzemiosła.”;

27) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Centralny Związek Rzemiosła jest samorządną, centralną społeczno-zawodową i gospodarczą organizacją rzemiosła.”;

28) w art. 37:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zadaniem Centralnego Związku Rzemiosła jest rozwijanie działalności społeczno-gospodarczej rzemiosła, udzielanie mu pomocy oraz nadzór nad działalnością izb rzemieślniczych, a w szczególności:

- 1) reprezentowanie interesów rzemiosła i organizacji rzemieślniczych wobec organów władzy i administracji państwowej oraz organizacji społecznych i gospodarczych,
- 2) opracowywanie ogólnokrajowych kierunków rozwoju rzemiosła i jego działalności gospodarczej, zgodnych z celami narodowych planów społeczno-gospodarczych,
- 3) nadzór nad działalnością izb rzemieślniczych w zakresie wykonywania zadań statutowych i przestrzegania prawa,
- 4) opracowywanie i opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących rzemiosła,
- 5) ustalanie zasad, jakim powinny odpowiadać statuty organizacji rzemieślniczych,
- 6) określanie zasad tworzenia, łączenia i likwidacji cechów,
- 7) ustalanie zasad prowadzenia działalności społeczno-wychowawczej, socjalnej, kulturalnej i oświatowej przez organizacje rzemieślnicze,
- 8) ustalanie zasad szkolenia rzemieślników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 9) prowadzenie doradztwa dla zakładów i organizacji rzemieślniczych,
- 10) zawieranie układów zbiorowych pracy dla pracowników zakładów i organizacji rzemieślniczych,
- 11) upowszechnianie dorobku polskiego rzemiosła i jego roli społeczno-gospodarczej za pośrednictwem środków masowego przekazu i własnych wydawnictw, wystaw i muzeów,
- 12) wykonywanie innych zadań określonych w przepisach szczególnych.”;

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

- „3. W przypadku naruszenia przez walne zgromadzenie organizacji rzemieślniczych zrzeszonych w izbie rzemieślniczej przepisów prawa, statutu lub uchwał Centralnego Związku Rzemiosła, Centralnemu Związkowi Rzemiosła służy prawo uchylania uchwał tego organu.
4. Centralnemu Związkowi Rzemiosła służy również prawo zawieszania w czynnościach członków zarządu cechów i spółdzielni rzemieślniczych oraz członków rad i zarządów izb rzemieślniczych, jeżeli działalnością swoją naruszają przepisy prawa, statut lub uchwały Centralnego Związku Rzemiosła, albo odwoływania, jeżeli ich działalność jest rażąco sprzeczna z przepisami prawa, statutem lub uchwałami Centralnego Związku Rzemiosła.”
- c) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:
- „5. W przypadku odwołania członka rady lub zarządu, Centralny Związek Rzemiosła pełnienie jego funkcji może powierzyć tymczasowo innej osobie na okres nie dłuższy niż jeden rok. Powierzenie funkcji innej osobie może nastąpić również wówczas, gdy z przyczyn innych niż odwołanie członek lub członkowie rady czy zarządu nie mogą pełnić swych obowiązków.
6. Centralny Związek Rzemiosła może przekazać izbom rzemieślniczym prawo zawieszania i odwoływania członków zarządu cechów oraz spółdzielni rzemieślniczych.”
- 29) art. 38 i 39 otrzymują brzmienie:
- „Art. 38. Do realizacji określonych statutowych zadań gospodarczych, szkoleniowych i społecznych Centralny Związek Rzemiosła może powoływać własne wyodrębnione organizacyjnie zakłady zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.
- Art. 39. 1. Poza uprawnieniami określonymi niniejszą ustawą Centralnemu Związkowi Rzemiosła przysługują w stosunku do spółdzielni rzemieślniczych uprawnienia centralnego związku spółdzielczego, przewidziane w przepisach prawa spółdzielczego.
2. Centralny Związek Rzemiosła może przekazać uprawnienia, o których mowa w ust. 1, izbom rzemieślniczym.
3. W stosunku do Centralnego Związku Rzemiosła oraz izb rzemieślniczych w zakresie ich działalności dotyczącej spółdzielni Naczelnej Radzie Spółdzielczej przysługują uprawnienia określone w przepisach prawa spółdzielczego.”
- 30) w art. 40:
- a) w ust. 1:
- pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) krajowy zjazd delegatów rzemiosła,
2) Krajowa Rada Rzemiosła”,
- pkt 4 skreśla się,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Statut Centralnego Związku Rzemiosła uchwalany i zmieniany jest przez krajowy zjazd delegatów rzemiosła. Statut ten podlega reje-

stracji na zasadach określonych w odrębnych przepisach dla centralnych związków spółdzielczych.”;

31) art. 41—44 otrzymują brzmienie:

„Art. 41. Rada Ministrów może określić w drodze rozporządzenia zasady współdziałania:

- 1) Centralnego Związku Rzemiosła z naczelnymi i centralnymi organami administracji państwowej oraz terenowymi organami administracji państwowej stopnia wojewódzkiego,
- 2) izb rzemieślniczych z terenowymi organami administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

Art. 42. 1. Zasady gospodarki finansowej cechów, spółdzielni rzemieślniczych, izb rzemieślniczych i Centralnego Związku Rzemiosła określa Centralny Związek Rzemiosła.

2. Zasady wynagradzania pracowników cechów, spółdzielni rzemieślniczych, izb rzemieślniczych i Centralnego Związku Rzemiosła ustala Krajowa Rada Rzemiosła, w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

Art. 43. Naczelnym organem administracji państwowej w sprawach wykonywania rzemiosła, uregulowanych niniejszą ustawą, jest Minister Handlu Wewnętrznego i Usług.

Art. 44. W celu zapewnienia rzemiosłu warunków do pełnej realizacji zadań wynikających ze społeczno-gospodarczego rozwoju kraju oraz wszechstronnej realizacji praw i obowiązków rzemieślników, Rada Ministrów uchwała Kartę Praw i Obowiązków Rzemieślnika.”;

32) w art. 53 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Spółdzielnie rzemieślnicze, których statuty przewidują członkostwo pracowników, dostosują je w terminie do dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do przepisów tej ustawy.”

Art. 2. W ustawie z dnia 18 lipca 1974 r. o wykonywaniu handlu oraz niektórych innych rodzajów działalności przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej (Dz. U. Nr 27, poz. 158) w art. 1 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Ustawa nie dotyczy działalności objętej przepisami o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne.”

Art. 3. Minister Handlu Wewnętrznego i Usług ogłosił w Dzienniku Ustaw jednolity tekst ustawy o wykonywaniu i organizacji rzemiosła, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r., z wyjątkiem przepisów art. 1 pkt 2 lit. c) oraz art. 2, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: H. Jabłoński
Sekretarz Rady Państwa: E. Duda